

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 1 Meitheamh 2022
(OR. en)

9641/22

**Comhad Idirinstitiúideach:
2022/0176 (NLE)**

**JAI 783
COPEN 220**

TOGRA

Ó:	Ardrúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna s(h)íniú ag Martine DEPREZ, Stiúrthóir
dáta a fuarthas:	25 Bealtaine 2022
chuig:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2022) 247 final
Ábhar:	Togra le haghaidh CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE maidir leis an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta atá leagtha síos in Airteagal 83(1) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2022) 247 final.

Faoi iamh: COM(2022) 247 final

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 25.5.2022
COM(2022) 247 final

2022/0176 (NLE)

Togra le haghaidh

CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta atá leagtha síos in Airteagal 83(1) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

(1) COMHTHÉACS AN TOGRA

• **Forais agus cuspóirí an togra**

(1) Réamhrá

Is uirlis bhunriachtanach iad bearta sriantacha chun cuspóir an Chomhbheartais Eachtraigh agus Slándála ('CBES') a chur chun cinn, mar a leagtar amach in Airteagal 21 den Chonradh ar an Aontas Eorpach ('CAE'). Áirítear ar na cuspóirí sin luachanna an Aontais a chosaint, síocháin agus slándáil idirnáisiúnta a chothabháil chomh maith leis an daonlathas, an smacht reachta agus cearta an duine a chomhdhlúthú agus tacú leo.

D'fhoill na luachanna sin a chaomhnú, féadfaidh an tAontas bearta sriantacha a fhorchur ar thríú tíortha, ar eintitis nó ar dhaoine aonair. Áirítear ar na bearta sin bearta aonair spriocdhírthe, i.e. smachtbhannaí airgeadais spriocdhírthe (reo sócmhainní) agus srianta ar ligean isteach (toirmeasc taistil), chomh maith le bearta earnála, i.e. trádhaic arm nó bearta eacnamaíocha agus airgeadais (e.g. srianta ar allmhairiú agus ar onnmhairiú, srianta ar sholáthar seirbhísí áirithe, amhail seirbhísí baincéireachta)¹. An tsíocháin agus an tslándáil idirnáisiúnta a chaomhnú, tá ábharthacht faoi leith ag baint leis i gcomhthéacs reatha ionradh na Rúise ar an Úcráin. Tá sraith beart sriantach curtha i bhfeidhm ag an Aontas i gcoinne daoine aonair agus cuideachtaí ón Rúis agus ón mBealarúis, agus tá cuid acu sin ann ó bhí 2014 ann. Sa chomhthéacs sin, chun comhordú ar leibhéal an Aontais a fheabhsú i bhforfheidhmiú na mbeart sriantach sin, bhunaigh an Coimisiún Tascfhórsa 'Calcadh agus Coigistiú'². Chomh maith le comhordú a áirithiú i measc na mBallstát agus Gníomhaireachtaí de chuid an Aontais amhail Europol agus Eurojust, féachann sé le scrúdú a dhéanamh ar an idirghníomhaíocht idir bearta sriantacha agus bearta dlí choiriúil.

I láthair na huaire, tá os cionn daichead réimeas de bhearta sriantacha i bhfeidhm ag an Aontas. Cuireann cuid acu sin bearta sriantacha chun feidhme ó na Náisiúin Aontaithe; glacann an tAontas cuid eile díobh as a stuaím féin. Chomh maith leis na córais ina dtugtar aghaidh ar chásanna a bhaineann go sonrach le tír ar leith, ghlac an tAontas réimis

¹ Glacann an Chomhairle bearta sriantacha. Ar dtús, glacann an Chomhairle Cinneadh CBES faoi Airteagal 29 CAE. Cuirtear

bearta a bheartaítear sa Chinneadh ón gComhairle chun feidhme ar leibhéal an Aontais nó ar an leibhéal náisiúnta. Is é an cleachtas a bhí ann mar sin

a mhéid a chuireann na Ballstáit bearta amhail lánchosc arm nó srianta ar ligean isteach chun feidhme go díreach, go bhfuil ceangal dlí orthu gníomhú i gcomhréir le Cinntí ón gComhairle CBES. Bearta eile a chuireann isteach nó a laghdaíonn, go páirteach nó

go hiomlán, caidreamh eacnamaíoch le tríú tír chomh maith le bearta aonair lena ndéantar cistí agus acmhainní eacnamaíocha a reo,

lena dtoirmeascar cistí agus acmhainní eacnamaíocha a chur ar fáil, cuirtear chun feidhme iad trí bhithin Rialacháin arna ghlacadh ag an

An Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, ar thogra comhpháirteach ó Ardionadaí an Aontais do Ghnóthai Eachtracha agus

Beartas Slándála agus an Coimisiún, faoi Airteagal 215 CFAE. Tá forálacha frith-imchéimniúcháin le fáil sa dá chineál gníomhartha

² Smachtbhannaí a fhorfheidhmiú i gcoinne oligairc na Rúise agus na Bealarúise atá liostaithe: Tascfhórsa 'Calcadh agus Coigistiú' de chuid an Choimisiúin

dlús a chur leis an obair le comhpháirtithe idirnáisiúnta, Preaseisiúint ón gCoimisiún Eorpach, 17.03.2022, atá ar fáil ag https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ga/IP_22_1828; 'Tascfhórsa Calcadh agus Coigistiú': Beagnach EUR 30 billiún sócmhainní ó oligairc agus eintiteas ón Rúis agus ón mBealarúis a reo an AE go dtí seo, Preaseisiúint Coimisiún, 08.04.2022, ar fáil ag https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ga/IP_22_2373.

chothrománacha freisin atá dírithe ar leathadh agus úsáid arm ceimiceach, cibear-ionsaithe, sárúithe ar chearta an duine agus sceimhlitheoireacht³. Tá bearta sriantacha ina gceangal ar Bhallstáit an Aontais agus ar aon duine nó eintiteas atá faoi dhlínse na mBallstát (oibreoirí an Aontais)⁴. Baineann forfheidhmiú neamhréireach beart sriantach an bonn dá n-éifeachtúlacht agus de chumas an Aontais labhairt d'aon ghuth⁵. Is faoi na Ballstáit go príomha atá sé bearta sriantacha an Aontais a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú. Ní mór do na húdaráis inniúla sna Ballstáit a mheas ar sáraíodh an Rialachán ábhartha ón gComhairle a ghlacadh faoi Airteagal 215 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (“CFAE”) agus bearta leordhóthanacha a dhéanamh.

Maidir leis sin, tá foráil i Rialacháin an Aontais go córasach lena gceanglaítear ar na Ballstáit rialacha náisiúnta a ghlacadh lena bhforáiltear do phionóis éifeachtacha, chomhréireacha agus athchomhairleacha maidir le sárúithe ar fhorálacha na Rialachán sin⁶.

De ghnáth, folaíonn na Rialacháin seo:

- na bearta sriantacha;
- an clásal frith-imchéimniúcháin, lena dtoirmeasctar rannpháirtíocht d'aon ghnó i ngníomhaíochtaí lena bhféachtar le dul timpeall ar na bearta sriantacha i bpointe⁷; agus
- oibleagáidí eile, go háirithe tuairisc a thabhairt ar bhearta a rinneadh chun na bearta sriantacha a chur chun feidhme (e.g. méid na sócmhainní a calcadh a thuairisciú do na húdaráis).

Le hAirteagal 215 CFAE tugtar bunús dlí don Chomhairle chun na ‘bearta riachtanacha’ a ghlacadh i gcás ina nglactar bearta sriantacha de chuid an Aontais. Mar sin féin, leis an mbunús dlí chun bearta sriantacha a ghlacadh, ní cheadaítear comhfhogasú a dhéanamh ar shainmhínte an dlí choiriúil ná ar chineálacha agus leibhéil na bpionós coiriúil⁸.

Mar a phléifear ar bhealach níos mionsonraithe sna ranna thíos, in éagmais comhchuibhithe ar leibhéal an Aontais, tá difríochtaí suntasacha idir na córais náisiúnta a mhéid a bhaineann le

³ Chun forléargas a fháil, féach Mapa smachtbhannaí an Aontais, ar fáil ag <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>.

⁴ Tá feidhm ag bearta sriantacha an Aontais laistigh de dhlínse (crioch) an Aontais: do náisiúnaigh an Aontais in aon láthair: cuideachtaí agus eagraíochtaí arna n-ionchorprú faoi dhli Ballstáit – lena n-áirítear brainsí de chuideachtaí an Aontais i dtríú tíortha; ar bord aerárthaí nó soithí atá faoi dhlínse na mBallstát; An Coimisiún Eorpach, Ceisteanna coitianta: Bearta sriantacha (smachtbhannaí), ar fáil ag https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ga/qanda_22_1401.

⁵ Teachtaireacht ón gCoimisiún, An Córas Eorpach Eacnamaíoch agus Airgeadais: oscailteacht, neart agus athléimneacht a chothú, COM(2021) 32 final an 19.01.2021, roinn 5 (cur chun feidhme agus forfheidhmiú smachtbhannaí an Aontais a neartú), lch. 16, ar fáil ag <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0032&from=EN>; Sa Teachtaireacht chéanna, tugann an Coimisiún dá aire nach bhfuil cur chun feidhme [bearta sriantacha an Aontais] chomh haonfhoirmeach céanna ar fud an Aontais agus ba cheart dó a bheith. Cruthaíonn sé sin saobhadh sa Mhargadh Aonair ós rud é gur féidir le cuideachtaí de chuid an Aontais, fochuideachtaí an Aontais de chuid cuideachtaí eachtracha san áireamh, teacht timpeall ar thoirmisc. Cruthaíonn sé sin éiginnteacht i measc oibreoirí freisin. Mar a luadh, baineann forfheidhmiú neamhréireach an bonn d'éifeachtúlacht [bearta sriantacha] agus do chumas an Aontais labhairt d'aon ghuth. I measc na dtionscnamh eile, éilítear leis an straitéis go ndéanfar tuilleadh oibre comhordaithe idir an Coimisiún agus na Ballstáit chun a áirithiú go mbeidh pionóis náisiúnta mar gheall ar bhearta sriantacha an Aontais a shárú éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach.

⁶ Mar shampla, féach Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh. 833/2014 ón gComhairle an 31 Iúil 2014 maidir le bearta sriantacha i bhfianaise ghníomhaíochtaí na Rúise i ndíchoibhsú staid na hÚcráine, téacs comhdhlúite atá ar fáil ag [EUR-Lex – 02014R0833-20220413 – EN – EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/02014R0833-20220413-EN-EUR-Lex(europa.eu)).

⁷ Tugtar ar aird go bhfuil an clásal seo infheidhme freisin i gcás nár sáraíodh na bearta sriantacha; is leor páirt a ghlacadh i scéimeanna a cruthaíodh chuige sin.

⁸ Ní féidir sainmhínte coiriúla agus smachtbhannaí a chomhfhogasú ar bhunús dlí neamhrechtach Airteagal 29 CAE, Airteagal 215 CFAE.

coiriúlú an tsáraithe ar Rialacháin ón gComhairle maidir le bearta sriantacha an Aontais ('foréigean bhearta sriantacha an Aontais'). Ar an gcuma chéanna, tá difríochtaí móra idir na córais phionóis choiriúla.

Sa chomhthéacs sin, molann an Coimisiún an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta a leagtar síos in Airteagal 83(1) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh ('CFAE'). A luaite a thiocfaidh an Chomhairle ar chomhaontú agus a thabharfaidh Parlaimint na hEorpa a toiliú chun an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta a leagtar síos in Airteagal 83(1) CFAE, beidh an Coimisiún in ann Treoir a mholadh faoin ngnáthnós imeachta reachtach, a d'fhéadfadh an sainmhíniú ar chionta coiriúla agus ar smachtbhannaí a chomhfhogasú.

I bhfianaise an ghá phráinnigh atá ann daoine agus eintitis liostaithe a bheith freagrach as sárú ar bhearta sriantacha an Aontais, tá Teachtaireacht á glacadh ag an gCoimisiún inniu freisin, ina bhfuil iarscríbhinn ina leagtar amach na príomhghnéithe a d'fhéadfadh a bheith i dTreoir amach anseo maidir le smachtbhannaí coiriúla i gcás sárú ar rialacha an Aontais maidir le bearta sriantacha⁹.

Déantar scrúdú sna ranna thíos ar na fadhbanna a bhfuil sé mar aidhm ag an togra reatha dul i ngleic leo, mar aon leis na bunchúiseanna atá leo agus na hiarmhairtí diúltacha a bhaineann leis an staid mar atá faoi láthair. Ina dhiaidh sin cuirfear i láthair cuspóirí an togra, agus a bhreisluach, lena n-áirítear na cúiseanna a gcomhlíonann sé na critéir chun réimse coireachta a chur le hAirteagal 83(1) CFAE.

(2) Fadhbanna a dtéann an togra i ngleic leo

De réir mar a cuireadh dlús le glacadh bhearta sriantacha an Aontais le blianta beaga anuas¹⁰, mar sin tá na scéimeanna chun iad a sheachaint freisin, lena n-áirítear iad siúd atá ar liosta beart sriantach a bhfuil acmhainní maithe acu agus atá in ann leas a bhaint as "éascaitheoirí" (dlíodóirí, nótaireí etc.) agus "uirlisí" (struchtúir dlí chasta chun úinéireacht thairbhiúil na sócmhainní a cheilt, mar shampla) chun éalú óna gcur i bhfeidhm.

I ndáil leis an méid sin, tá ábharthacht ar leith ag baint le tuarascáil ó 2021 ó Líonra Eorpach na bpointí teagmhála maidir le daoine atá freagrach as cinethíothú, coireanna in aghaidh na daonnachta agus coireanna cogaidh ('Líonra na Cinethíothaithe')¹¹. Bunaithe ar mheasúnú comparáideach ar an staid sna Ballstáit, cuirtear in iúl sa tuarascáil ón Líonra um Chinedhíothú go bhfuil líon an-bheag daoine aonair nó daoine dlítheanacha atá freagrach as sárú ar bhearta sriantacha an Aontais cuntasach go héifeachtach¹². Mar sin féin, tugann sí dá haire freisin 'gur féidir treocht dhearfach a thabhairt faoi deara le déanaí i líon na

⁹ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, I dtreo Treoir maidir le pionóis choiriúla i leith sárú ar bhearta sriantacha an Aontais, COM (2022) 249 an 25.05.2022.

¹⁰ Féach Léarscáil Smachtbhannaí an Aontais, supra note 1.

¹¹ Cinneadh ón gComhairle an 13 Meitheamh 2002 lena mbunaítear líonra Eorpach de phointí teagmhála i ndáil le daoine atá freagrach as cinethíothú, coireanna in aghaidh na daonnachta agus coireanna cogaidh (2002/494/CGB) Eurojust, an Líonra um Chinedhíothú, féach <https://www.eurojust.europa.eu/judicial-cooperation/practitioner-networks/genocide-network?msclid=de6a1668cf6011eca5681e93e0033be2>.

¹² Líonra Cinethíothú, *Ionchúiseamh a dhéanamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: anailís chomparáideach*, 2021, lch. 4. Tá forbhreathnú ar an reachtaíocht ábhartha ó na Ballstáit agus ó na Ballstáit a bhfuil Breathnóir Líonra ar fáil san iarscríbhinn a ghabhann leis an tuarascáil ó na saineolaithe, féach https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/genocide_network_report_on_prosecution_of_sanctions_restrictive_measures_violations_23_11_2021.pdf; I bhfianaise cur i láthair a rinne an Mheitheal um Chomhar Breithiúnach in Ábhair Choiriúla (COPEN) sa Chomhairle, foilsíodh an tuarascáil freisin i ndoic. 7274 an 16 Márta 2022.

ngníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin a seoladh agus an t-ardú sna pionóis arna bhforchur ag údaráis náisiúnta áirithe¹³.

D’ainneoin na dtreochtaí dearfacha i roinnt Ballstát, dealraíonn sé nach bhfuil ann ach dornán imeachtaí breithiúnacha atá ar siúl i ndáil le sárú ar bhearta sriantacha an Aontais¹⁴. D’fhéadfadh sé sin a bheith ina léiriú nach dtugtar tosaíocht leordhóthanach don sárú ar bhearta sriantacha an Aontais i roinnt mhaith Ballstát a imscrúdú agus a ionchúiseamh. Ina theannta sin, bíonn ar údaráis forfheidhmithe dlí aghaidh a thabhairt ar chonstaicí suntasacha mar gheall ar an gcatagóir ar leith ciontóirí, íospartaigh agus an cineál casta (comhcheangal de na cionta) atá i gceist.

Is minic gur de chineál trasteorann iad sárúithe ar bhearta sriantacha an Aontais. Mar shampla, d’fhéadfadh cuideachta trealamh a cheannach trí idirghabhálaí eachtrach, agus fios aige gur tíortha, eintitis agus daoine aonair atá faoi réir bearta sriantacha iad na fiordhioltóirí¹⁵. I réimse na reo sócmhainní, mar shampla, d’fhéadfadh banc idirnáisiúnta aistriú luamh “reoite” atá faoi úinéireacht duine liostaithe a éascú. D’fhéadfadh dlíghnólacht a bheith i gceist le haistriú toirmisceithe den sórt sin, rud a chabhródh le déanamh na coire trí na páipéir a dhréachtú chun an luamh a dhíol agus, i gcásanna áirithe, oifigeach rialtais éillitheach a cheadaíonn í a athrú ar úinéireacht. D’fhéadfadh sé freisin go mbeadh cuideachtaí sciúrtha airgid agus/nó cuideachtaí blaoisce bealach cúlpháirtí chun bunús na híocaíochta don luamh a cheilt.

Ós rud é gur minic nach mbíonn aon íospartaigh dhíreacha ann de bharr sárú ar bhearta sriantacha, braitheann a n-imscrúdú agus a n-ionchúiseamh ar údaráis inniúla náisiúnta a bhrath. Ina theannta sin, tá ról tábhachtach ag tuairiscí ó sceithirí¹⁶ nó ag gearáin ó eagraíochtaí na sochaí sibhialta¹⁷ maidir le sárúithe ar bhearta sriantacha a thuairisciú.

Maidir le hidirghníomhú chur chuige na mBallstát i ndáil le coiriúlú a dhéanamh ar shárúithe ar bhearta sriantacha an Aontais le bearta coigistíochta, ba cheart a thabhairt faoi deara i bhformhór na mBallstát nach féidir coigistiú a dhéanamh ach amháin bunaithe ar chiontú coiriúil, nó ar naisc atá bunaithe ar a laghad le gníomhaíochtaí coiriúla. Mar sin féin, fiú má dhéantar an sárú ar bhearta sriantacha a choiriúlú i roinnt Ballstát, d’fhéadfadh sé go mbeadh cur chuige ilroinnte i gcásanna trasteorann mar thoradh ar dhifríochtaí idir na Ballstáit.

(3) Cúiseanna bunúsacha na bhfadhbanna

Iad siúd a bhfuil baint acu le cleachtais aindleathacha a bhaineann le bearta sriantacha an Aontais, d’fhéadfadh sé go rachadh sé chun sochair dóibh go bhfuil sainmhínithe agus pionóis an-éagsúla ag na Ballstáit mar gheall ar shárú ar bhearta sriantacha an Aontais faoina ndlí riaracháin agus/nó coiriúil.¹⁸ Úsáideann roinnt Ballstát sainmhínithe leathana, amhail ‘sárú ar

¹³ Lónra Cinedhióthú, *Ionchúiseamh a dhéanamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: anailís chomparáideach*, 2021, lch. 13.

¹⁴ I gcás rogha cásanna, féach an Lónra um Chinedhióthú, *Ionchúiseamh a dhéanamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) sárúithe i ndlínsí náisiúnta: anailís chomparáideach*, 2021, lch. 14.

¹⁵ Idem, lgh. 19-20.

¹⁶ Uirlis Smachtbhannaí an Aontais do Sceithirí Eolais, ar fáil ag: <https://eusanctions.integrityline.com/frontpage>.

¹⁷ Sampla de chás *Lafarge* atá bunaithe ar ghearán coiriúil ó dhá eagraíocht de chuid na sochaí sibhialta, mar aon le 11 iarfhostaí de chuid na Siria de chuid *Lafarge* a pléadh sa Lónra um Chinedhióthú, *Ionchúiseamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: Anailís chomparáideach*, 2021, roinn 4.2., lch. 17; Cásuimhir 19-87.367 – Cour de Cassation (An Fhrainc), 7 Meán Fómhair 2021, aistriúchán Béarla ar fáil ag https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/21.09.07_cour_de_cassation_decision.pdf.

¹⁸ Idem, mír 5, lch. 22.

smachtbhannaí na Náisiún Aontaithe agus an Aontais' nó 'sárú ar rialacháin an Aontais'¹⁹. Tá forálacha níos mionsonraithe i bhfeidhm ag Ballstáit eile, mar shampla liosta d'iompar toirmiscthe a chur ar fáil²⁰.

Bunaithe ar na freagraí a fuarthas ar cheistneoir arna scaipeadh ag an Lónra um Chinedhióthú, ar na comhairliúcháin bhreise²¹ a ghabhann leis agus ar thaighde breise a rinne an Coimisiún i bhfianaise an togra seo, féadfar a bhaint de thátal as go bhféadfadh an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a bheith ina chion riaracháin nó coiriúil in 13 Bhallstát. Go bhfuil na critéir ar dá réir a thagann an t-iompar laistigh de chóras amháin nó córas eile éagsúil i ngach Ballstát, ach go mbaineann siad de ghnáth lena dtromchúis (tromchúiseach), nó go gcinntear iad i dtéarmaí cáilíochtúla (mórfhaillí, tromchúiseach) nó i dtéarmaí cainníochtúla (damáiste)²². In 12 Bhallstát, is cion coiriúil an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais amháin. Mar sin féin, ní féidir ach pionóis riaracháin a bheith mar thoradh ar chion sonrach an tsáraithe ar bhearta sriantacha an Aontais in dhá Bhallstát ²³.

Tábla: Catagóiriú an tsáraithe ar bhearta sriantacha an Aontais

Catagóiriú an tsáraithe ar bhearta sriantacha an Aontais	Na Ballstáit
Is cion coiriúil nó riaracháin é sárú na mbeart sriantach	BE, BG, CZ, DE, EE, IE, EL, IT, LT, AT, PL, RO, SI
Cion coiriúil is ea sárú na mbeart sriantach	DK, FR, HR, CY, LV, LU, HU, MT, NL, PT, FI, SE
Cion riaracháin is ea sárú na mbeart sriantach	ES, SK

Maidir le pianbhreitheanna príosúin, i 14 Bhallstát is ea an uastréimhse príosúnachta idir 2 agus 5 bliana, ach in ocht mBallstát is féidir uasphianbhreitheanna a ghearradh idir 8 agus 12 bliana²⁴. Is mór an difear idir na Ballstáit ar fad an fhíneáil uasta is féidir a ghearradh i leith sárú ar bhearta sriantacha an Aontais – bíodh sin mar chion coiriúil nó mar chion riaracháin – idir EUR 1200 agus EUR 500,000²⁵. Forálann ceithre Bhallstát déag do dhliteanas daoine

¹⁹ Mar shampla, foráiltear le hAirteagal 459 de Chód Custaim na Fraince (*Code des douanes*) 'go bhfuil suas le cúig bliana príosúnachta os comhair aon duine a sháraíonn bearta maidir le srianta eacnamaíocha agus airgeadais arna gcinneadh (i) ar leibhéal an AE ar bhonn Airteagal 215 CFAE nó (ii) ar bhonn comhaontuithe idirnáisiúnta arna ndaingniú ag an bhFrainc. Féadfar daoine dlítheanacha a ionchúiseamh i leith cionta den sórt sin freisin.', féach an Gréasán um Chinedhióthú, Ionchúiseamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: Anailís chomparáideach, 2021, iarscríbhinn; Le haghaidh an bhunleagan i bhFraincis féach <https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGITEXT000006071570/?msclid=ad92a692cece11ec9180daeb34a1af50>; Tá forálacha den chineál céanna i bhfeidhm ag an mBeilg, ag an gCipir, ag Poblacht na Seice agus ag an Liotuáin, féach an Lónra um Chinedhióthú, sárúithe ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: Anailís chomparáideach, 2021, iarscríbhinn.

²⁰ Mar shampla, Airteagal 18(2) agus 19(5) den Acht um Thrádáil agus Íocaíochtaí Eachtracha na Gearmáine (*Außenwirtschaftsgesetz*), féach https://www.gesetze-im-internet.de/awg_2013/?msclid=77c4bc27ced011ecad0f49edf9add31e. Ballstáit eile; ina bhfuil níos mó i gceist leis an dlí náisiúnta ná foráil a dhéanamh maidir le coiriúlú a dhéanamh ar shárúithe ar bhearta sriantacha an Aontais,

mar shampla, an Ungáir agus an tSlóivéin, féach an Lónra um Chinedhióthú, Ionchúiseamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) sárúithe i ndlínsí náisiúnta: *anailís chomparáideach*, 2021, roinn 5, iarscríbhinn.

²¹ Lónra Cinedhióthú, *Ionchúiseamh a dhéanamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: anailís chomparáideach*, 2021, iarscríbhinn.

²² Lónra Cinedhióthú, *Ionchúiseamh a dhéanamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: anailís chomparáideach*, 2021, roinn 5.1., lch. 22.

²³ Idem.

²⁴ Idem, roinn 5.2., lch. 23.

²⁵ Idem, roinn 5.1., lch. 24.

dlítheanacha as sárú ar bhearta sriantacha an Aontais²⁶. Déanann dhá Bhallstát déag foráil do phionóis riaracháin, go háirithe fineálacha, a d'fhéadfaí a fhorchur ar dhaoine dlítheanacha nuair a sháraíonn a bhfostaithe (nó ar a laghad an lucht bainistíochta) smachtbhannaí²⁷. Fineálacha uasta ar dhaoine dlítheanacha sa raon idir EUR 133,000 agus EUR 37, 5 milliún²⁸.

Ar deireadh, cuirtear pionós ar an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais trí bhíthin an dlí choiriúil i roinnt tríú tíortha chomh maith, amhail Ceanada²⁹ agus na Stáit Aontaithe ('SAM'). Tá dlínse choiriúil ag Roinn Dlí agus Cirt na Stát Aontaithe ar shárú toiliúil ar bhearta sriantacha de réir an Achta um Chumhachtaí Eacnamaíocha Éigeandála Idirnáisiúnta ('IEEPA')³⁰ agus Acht *Trading with the Enemy*³¹. De bhun Roinn 206 de IEEPA, áirítear sna pionóis choiriúla i leith sárú toiliúil beart sriantach uastearma príosúnachta 20 bliana agus fineáil USD 1 milliún ar a mhéad³². Tá fineálacha coiriúla troma gearrtha ag údarais na Stát Aontaithe as sárú ar bhearta sriantacha.

(4) Iarmhairtí diúltacha an status quo

In éagmais fhorfheidhmiú an dlí, agus in éagmais na n-uirlisí agus na n-acmhainní cearta a bheith ar fáil do na húdarais bhreithiúnacha chun sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chosc, a bhrath, a imscrúdú agus a ionchúiseamh, beidh daoine aonair ainmnithe agus daoine dlítheanacha a bhfuil a sócmhainní reoite fós in ann rochtain a fháil go praiticiúil ar a gcuid sócmhainní agus córais tacaíochta a bhfuil bearta sriantacha an Aontais dírithe orthu.

Ina theannta sin, ós rud é go bhfuil sainmhínithe an-éagsúla agus pionóis ilchineálacha ag na Ballstáit ar shárú ar bhearta sriantacha an Aontais faoina ndlí riaracháin agus/nó coiriúil, léirítear go bhféadfaí pionóis éagsúla agus leibhéil éagsúla forfheidhmiúcháin a chur ar an sárú céanna. Ó thaobh na polaitíochta de, lagaíonn sé sin forfheidhmiú bhearta sriantacha an Aontais agus baineann sé an bonn d'inchreidteacht chuspóirí an Aontais.

Ar deireadh, leis na fáiltais ó shaothrú earraí agus acmhainní nádúrtha a thrádáiltear de shárú ar bhearta sriantacha an Aontais, féadfar a cheadú freisin do na heintitis nó do na daoine aonair a bhfuil na bearta sriantacha sin dírithe orthu airm agus airm a cheannach a bhféadfadh siad a gcoireanna a dhéanamh leo³³. Thairis sin, d'fhéadfadh sárú na srianta ar allmhairí rannchuidiú le saothrú neamhdhleathach earraí agus acmhainní nádúrtha sa tír a bhfuil na

²⁶ Idem, bunaithe ar thuarascáil an Líonra um Chinedhióthú agus ar imscrúdú breise ón gCoimisiún.

²⁷ Idem, roinn 5.3., lch. 24.

²⁸ Idem, roinn 5.1., lch. 24.

²⁹ Líonra Cinedhióthú, *Ionchúiseamh a dhéanamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: anailís chomparáideach*, 2021, lch. 13.

³⁰ 50 U.S.C., míreanna 1701-06(2011); An tSeirbhís Taighde Comhdhála, An tAcht um Chumhachtaí Geilleagracha Idirnáisiúnta: *Origins, Evolution and Use*, Márta 2022, ar fáil ag <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R45618/8>.

³¹ 50 S.A.S.C., míreanna 4301-41 (2009).

³² IEEPA, roinn 206: § 510.701 Pionóis: '(a) Tá Alt 206 den Acht um Chumhachtaí Eacnamaíocha Éigeandála Idirnáisiúnta (50 U.S.C. 1705) (IEEPA) infheidhme i leith sárúithe ar fhorálacha aon cheadúnais, rialaithe, rialacháin, ordaithe, teorach nó teorach arna n-eisiúint ag nó de bhun threoir nó údarú Rúnaí an Stáitchiste de bhun na coda seo nó ar shlí eile faoi IEEPA (...) (3) Duine a dhéanfaidh go toiliúil, a dhéanfaidh, go toiliúil, comhcheilg a dhéanamh, nó cúnamh nó neartú a dhéanamh, le linn sárú ar aon cheadúnas, nó nach mó ná toirmeasc, ordú, nó ordú, ar cheadúnas nó ar ordú, ar cheadúnas nó ar ordú, ar ordú nó ar ordú, ar cheadúnas nó ar ordú, go toiliúil,

³³ Líonra Cinedhióthú, *Ionchúiseamh a dhéanamh ar smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: anailís chomparáideach*, 2021, lch. 14.

bearta sriantacha sin dírithe orthu³⁴, rud a d'fhéadfadh dochar comhshaoil agus sóisialta a dhéanamh ina dhiaidh sin.

(5) Cuspóirí an togra

I bhfianaise an méid sin, agus i bhfianaise a phráinní atá sé deireadh a chur le sárúithe a bheith saor ó phionós i gcás sárúithe ar bhearta sriantacha tar éis ionradh na Rúise ar an Úcráin, is é is aidhm don togra seo tús a chur leis an nós imeachta a leagtar amach sa tríú fomhír d'Airteagal 83(1) CFAE. I gcomhréir leis an nós imeachta sin, bunaithe ar fhorbairtí sa choireacht, féadfaidh an Chomhairle cinneadh a ghlacadh lena sainaitheofar réimsí eile coireachta a chomhlíonann na critéir a shonraítear in Airteagal 83(1) CFAE. Ba cheart do na réimsí sin a bheith ag baint le 'coireacht atá fíorthromchúiseach, agus gné trasteorann a bheith ag baint leis mar gheall ar nádúr na gcionta sin nó mar gheall ar an tionchar a bhíonn acu nó toisc go bhfuil gá faoi leith ann iad a chomhrac ar bhonn comhchoiteann'³⁵. Gníomhaíonn an Chomhairle d'aon toil tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa.

Faoi láthair, le hAirteagal 83(1) CFAE, ní cheadaítear rialacha íosta a bhunú maidir leis an sainmhíniú agus na pionóis a bhaineann le haon sárú, lena n-áirítear dul timpeall ar bhearta sriantacha an Aontais, ós rud é nach bhfuil an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais cumhdaithe go fóill faoi na réimsí coireanna a liostaítear san Airteagal sin. Is iad na réimsí coireachta atá liostaithe faoi láthair ná sceimhlitheoireacht, gáinneáil ar dhaoine, teacht i dtír gnéasach ar leanaí, gáinneáil ar dhrugaí, gáinneáil ar airm, éilliú, sciúradh airgid, góchumadh modhanna íocaíochta, coireacht ríomhairí agus coireacht eagraithe. D'fhéadfadh sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a bheith bainteach, áfach, le cionta coiriúla a chumhdaítear le roinnt de na réimsí coireachta atá liostaithe, amhail sceimhlitheoireacht agus sciúradh airgid.

Na critéir dá dtagraítear in Airteagal 83(1) CFAE a bhaineann le gné thrasteorann de réimse coireachta, eadhon cineál na gcionta coiriúla, nó an tionchar a bhíonn acu agus an gá speisialta atá le comhrac ar bhonn coiteann, tá siad idirnasctha agus níor cheart iad a mheasúnú ina n-aonar. I gcás sárú ar bhearta sriantacha an Aontais, comhlíontar na critéir sin mar:

- Ar an gcéad dul síos, ba cheart sárú bhearta sriantacha an Aontais a cháiliú mar limistéar coireachta chun a áirithiú go gcuirfear beartas an Aontais maidir le bearta sriantacha chun feidhme go héifeachtach. Tá sárú na mbeart sriantach aicmithe cheana féin mar chion coiriúil ag tromlach na mBallstát. I measc na mBallstát sin a dhéanann sárú ar bhearta sriantacha a aicmiú mar chion coiriúil, tá sainmhínte leathana i bhfeidhm i gcuid acu, amhail 'sárú ar smachtbhannaí na Náisiún Aontaithe agus ar smachtbhannaí an Aontais' nó 'sárú ar rialacháin AE', ach tá forálacha níos mionsonraithe ag cuid eile díobh, mar shampla liosta d'iompar toirmisce a chur ar fáil. Tá na critéir ar dá réir a thagann an t-iompar faoi raon feidhme an dlí choiriúil éagsúil i measc na mBallstát, ach baineann siad de ghnáth lena dtromchúis (cineál tromchúiseach), a chinntear i dtéarmaí cáilíochtúla (mórfhaillí) nó i dtéarmaí cainníochtúla (damáiste).
- Ar an dara dul síos, is réimse coireachta an-tromchúiseach é seo, ar réimse é atá chomh tromchúiseach céanna leis na réimsí coireachta a liostaítear cheana in Airteagal 83(1) CFAE, ós rud é go bhféadfadh sébuanú a dhéanamh ar bhagairtí ar

³⁴Idem, lch. 5.

³⁵ Airteagal 83(1) CFAE.

shíocháin agus ar shlándáil idirnáisiúnta, agus an bonn a bhaint den chomhdhlúthú agus den tacaíocht a thugtar don daonlathas, don smacht reachta agus do chearta an duine agus a mbeadh damáiste suntasach eacnamaíoch, sóisialta, sochaíoch agus comhshaoil mar thoradh air. Daoine aonair ainmnithe agus daoine dlítheanacha a ndéantar a sócmhainní a chalcadh, leanúint de bheith in ann rochtain a fháil ar a gcuid sócmhainní iarbhir agus córais tacaíochta a bhfuil bearta sriantacha dírithe orthu. Ar an gcaoi chéanna, leis an airgead a ghintear trí shaothrú na n-acmhainní nádúrtha a thrádáiltear trí bhearta sriantacha an Aontais a shárú, féadfar a cheadú do na réimis a bhfuil na bearta sriantacha sin dírithe orthu airm agus airm a cheannach lena bhforghníomhaítear a gcoireanna. Thairis sin, d'fhéadfadh sárú ar bhearta sriantacha an Aontais rannchuidiú le saothrú neamhdhleathach earraí agus acmhainní nádúrtha sa réimeas a bhfuil na bearta sriantacha sin dírithe air.

- Ar an tríú dul síos, bíonn gné bhunúsach thrasteorann ag sárúithe ar bhearta sriantacha an Aontais in amanna. Ní hamháin gur daoine nádúrtha agus eintitis dhlíthiúla a oibríonn ar scála domhanda a dhéanann iad de ghnáth, ach i gcásanna áirithe cuireann siad bearta sriantacha de chuid an Aontais i bhfeidhm, amhail srianta ar allmhairí agus ar onnmhairiú agus srianta ar sheirbhísí baincéireachta fiú cosc a chur ar oibríochtaí trasteorann. Dá bhrí sin, de réir sainmhínithe, déantar sárú orthu ar scála trasteorann a éilíonn freagairt choiteann trasteorann ar leibhéal an Aontais.
- Ar an gceathrú dul síos, ós rud é go bhfuil sainmhínithe agus pionóis an-éagsúla ag na Ballstáit i leith sárú ar bhearta sriantacha an Aontais faoina ndlí riaracháin agus/nó coiriúil, tugtar le tuiscint go bhféadfaí pionós a ghearradh ar an sárú céanna le pionóis éagsúla agus le leibhéil éagsúla forfheidhmiúcháin. Baineann sé sin an bonn ó chuspóirí an Aontais an tsíocháin agus an tslándáil idirnáisiúnta a chosaint agus seasamh le comhluachanna an Aontais. Dá bhrí sin, tá gá speisialta le comhghníomhaíocht ar leibhéal an Aontais chun aghaidh a thabhairt ar an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais tríd an dlí coiriúil.
- Ar an gcúigiú dul síos, is bacainn iad na sainmhínithe éagsúla agus smachtbhannaí ilchineálacha ar an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais faoi dhlí riaracháin agus/nó coiriúil na mBallstát ar chur i bhfeidhm comhsheasmhach bheartas an Aontais maidir le bearta sriantacha. D'fhéadfadh sé tarlú go ndéanfaidh ciontóirí siopadóireacht fóram fiú agus, ar deireadh, go mbeadh siad saor ó phionós toisc go bhféadfaidís rogha a dhéanamh a gcuid gníomhaíochtaí a dhéanamh sna Ballstáit lena bhforáiltear do fhreagairtí nach bhfuil chomh tromchúiseach céanna ar an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais. Leis an gcomhchuíbhiú, mhéadófaí freisin an éifeacht dhíspreagthach a bheadh ag smachtbhannaí i leith sárú ar bhearta sriantacha an Aontais.

Thar na critéir dá dtagraítear in Airteagal 83(1) CFAE a chomhlíonadh, rannchuideodh gníomhaíocht chomhchoiteann ar leibhéal an Aontais ní hamháin le cothrom iomaíochta i measc na mBallstát, ach ina theannta sin le cothromaíocht dhomhanda agus le forfheidhmiú an dlí agus le comhar breithiúnach a chur i gcoinne an tsáraithe ar bhearta sriantacha.

Faoi mar a dhéanfar a thuilleadh plé thíos, leis an togra chun sárú bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta a leagtar síos in Airteagal 83(1) CFAE comhlánaítear an togra ón gCoimisiún³⁶ lena ndírítear ar athbhreithniú a dhéanamh ar an Treoir maidir le hionstraimeachtaí agus fáiltais ón gcoireacht a chalcadh agus a choigistiú san Aontas Eorpach

³⁶ An Coimisiún Eorpach, Togra le haghaidh Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le haisghabháil agus coigistiú sócmhainní, COM (2002) 245 an 25.05.2022.

agus ar an gCinneadh ón gComhairle maidir le hOifigí um Aisghabháil Sócmhainní³⁷. Bheadh feidhm ag an Treoir nua atá beartaithe maidir le haisghabháil agus coigistiú sócmhainní maidir le sárú bhearta sriantacha an Aontais sa mhéid is go gcomhchuibheofaí an cion sin faoi dhlí an Aontais.

A luaithe a chomhaontóidh an Chomhairle, tar éis di toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa, an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur isteach mar limistéar coireachta faoi Airteagal 83(1) CFAE, beidh an Coimisiún in ann Treoir a mholadh maidir le sárú ar bhearta sriantacha an Aontais faoin ngnáthnós imeachta reachtach. Mar a luadh cheana, tá Teachtaireacht á glacadh ag an gCoimisiún inniu freisin, ina bhfuil iarscríbhinn ina leagtar amach na príomhghnéithe a d'fhéadfadh a bheith i dTreoir amach anseo maidir le smachtbhannaí coiriúla as sárú rialacha an Aontais maidir le bearta sriantacha³⁸.

• **Comhsheasmhacht le forálacha beartais atá sa réimse beartais cheana**

In Airteagal 2 den Chonradh ar an Aontas Eorpach (CAE), leagtar síos luachanna coiteanna an Aontais, eadhon dínit an duine, an tsaoirse, an daonlathas, an comhionannas, an smacht reachta agus an meas ar chearta an duine. Tacaíonn forfheidhmiú éifeachtach beart sriantach, lena n-áirítear trí bhearta dlí choiriúil lena ndírítear ar aghaidh a thabhairt ar shárú beart sriantach, le seasamh leis na luachanna coiteanna sin laistigh agus lasmuigh den Aontas.

Thairis sin, is éard atá san Aontas limistéar saoirse, slándála agus ceartais ina n-urramaítear cearta bunúsacha agus córais agus traidisiúin éagsúla dlí na mBallstát. Tá sé d'aidhm aige leibhéal ard slándála a áirithiú trí bhíthin bearta éagsúla, lena n-áirítear coireacht, ciníochas agus seineafóibe a chosc agus a chomhrac. Faoi Airteagal 83(1) CFAE, féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle rialacha íosta a bhunú maidir le cionta coiriúla agus pionóis a shainiú i réimsí na coireachta fiorthromchúisí a bhfuil gné thrasteorann ag baint leo, mar thoradh ar chineál na gcionta sin nó mar gheall ar an tionchar a bhíonn acu nó toisc go bhfuil gá faoi leith ann iad a chomhrac ar bhonn comhchoiteann.

Mar a luadh cheana, má chumasaítear comhfhogasú na sainmhínithe coiriúla agus na bpionós maidir le sárú bhearta sriantacha an Aontais comhlánófar an togra ón gCoimisiún le haghaidh Treorach maidir le haisghabháil agus coigistiú sócmhainní, lena gcuirtear chun feidhme Straitéis Slándála an Aontais³⁹ agus straitéis an Aontais chun dul i ngleic leis an gcoireacht eagraithe⁴⁰.

Is é is aidhm don togra seo cumas na n-údarás náisiúnta a neartú chun maoin ar fáltais nó ionstraimeachtaí na coireachta í a rianú, a shainaithint, a chalcadh agus a bhainistiú. Ina theannta sin, déantar foráil ann do chreat dlíthiúil treisithe maidir le coigistiú lena n-áirítear cásanna sonracha nuair nach féidir ciontú do choir shonrach.

³⁷ Treoir 2014/42/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir le hionstraimeachtaí na coireachta agus fáltais ón gcoireacht a reo agus a choigistiú san Aontas Eorpach. IO L 127, 29.4.2014, lgh. 39-50; Cinneadh 2007/845/CGB ón gComhairle an 6 Nollaig 2007 maidir le comhar idir Oifigí Gnóthaithe Sócmhainní na mBallstát i dtaca le fáltais nó maoin eile a bhaineann le coireacht a rianú agus a shainaithint IO L 332, 18.12.2007, lgh. 103-105.

³⁸ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, I dtreo Treoir maidir le

pionóis choiriúla mar gheall ar an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais, COIM (2022) 249 an 25.05.2022.

³⁹ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle Eorpach, chuig an gComhairle, chuig an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta agus chuig Coiste na Réigiún maidir leis an gComhaontú Glas don Eoraip. COM (2020) 605 final an 24.07.2020.

⁴⁰ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle Eorpach, an Chomhairle, Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus Coiste na Réigiún maidir le straitéis an Aontais chun dul i ngleic leis an gcoireacht eagraithe, COM(2021) 70 final an 14.04.2021.

Ina theannta sin, rannchuidíonn an togra nua le bearta sriantacha a chur chun feidhme go héifeachtach trí cheangal a chur ar na Ballstáit rianú agus sainaithint maoin a bhaineann le sárúithe ar bhearta sriantacha an Aontais mar a shainmhínítear faoin dlí náisiúnta a chumasú agus trí na rialacha athbhreithnithe maidir le haisghabháil agus coigistiú sócmhainní is infheidhme maidir leis an gcion coiriúil i ndáil leis an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a dhéanamh.

Tar éis Treoir a ghlacadh lena dtugtar le chéile na sainmhínithe agus na smachtbhannaí a bhaineann le sárú ar bhearta sriantacha an Aontais, a ndéantar tuilleadh plé orthu sa Teachtaireacht thuasluaite a glacadh inniu freisin, bheadh feidhm ag na rialacha maidir le bearta um rianú agus aithint, reo, bainistiú agus coigistiú maidir le maoin a bhaineann le sárú ar bhearta sriantacha an Aontais. Sa deireadh, d'fhéadfadh fáлтаis ó shárú bhearta sriantacha an Aontais, mar shampla i gcásanna ina gcuirfeadh daoine aonair agus cuideachtaí cistí ar fáil dóibh siúd atá faoi réir smachtbhannaí airgeadais spriocdhírithe (i.e. calcadh sócmhainní), a bheith ina n-ábhar do bhearta coigistíochta. Ag an am céanna, d'fhéadfaí coigistiú a dhéanamh ar ionstraimeachtaí a úsáidtear chun an sárú ar bhearta sriantacha a shaothrú.

- **Comhsheasmhacht le beartais eile de chuid an Aontais**

Rialacháin ón gComhairle maidir le bearta sriantacha an Aontais

Le bunú rialacha íosta maidir leis an sainmhíniú ar an dlí coiriúil ar an sárú ar bhearta sriantacha bunaithe ar Airteagal 83(1) CFAE agus le pionóis ina leith, neartófaí forfheidhmiú beart sriantach sna Ballstáit, rud a chomhlánódh bearta arna ndéanamh i gcomhréir le hAirteagal 29 CAE agus Airteagal 215 CFAE. Mhol an Coimisiún agus an tArdionadaí do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála go neartófaí an fhoráil maidir le pionóis atá i Rialachán 833/2014 agus Rialachán 269/2014 faoi chuimsiú an séu pacáiste de bhearta sriantacha mar fhreagairt ar ionsaí na Rúise i gcoinne na hÚcráine. Leis na forálacha leasaithe, chuirfí oibleagáid ar na Ballstáit na rialacha a bhaineann le pionóis, lena n-áirítear pionóis iomchuí choiriúla, is infheidhme maidir le sárúithe ar na rialacháin seo a leagan síos agus gach beart is gá a ghlacadh lena áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad. Caithfidh na pionóis sin a bheith éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach. Ní mór do na Ballstáit foráil a dhéanamh freisin do bhearta iomchuí chun fáлтаis sárúithe den sórt sin a choigistiú. Mar a luadh cheana, áfach, ní bunús dlí iad Airteagal 29 CAE agus Airteagal 215 CFAE chun sainmhínithe coiriúla agus cineálacha agus leibhéil na bpionós coiriúil a chomhfhogasú.

Teachtairacht ón gCoimisiún 2021 maidir le córas eacnamaíoch agus airgeadais na hEorpa

Anuas air sin, i dTeachtairacht 2021 uaidh dar teideal ‘The European economic and financial system: fostering openness, strength and resilience’[Córas eacnamaíoch agus airgeadais na hEorpa: oscailteacht, neart agus athléimneacht a chothú]⁴¹, tugann an Coimisiún dá aire nach bhfuil cur chun feidhme [bearta sriantacha an Aontais] chomh haonfhoirmeach céanna ar fud an Aontais agus ba cheart dó a bheith. Cruthaíonn sé sin saobhadh sa Mhargadh Aonair, ós rud é gur féidir le cuideachtaí de chuid an Aontais, lena n-áirítear fochuideachtaí cuideachtaí eachtracha de chuid an Aontais, bealaí a aimsiú chun dul timpeall ar na bearta sriantacha. Cruthaíonn sé sin éiginnteacht i measc oibreoirí freisin. Mar a luadh, baineann forfheidhmiú neamhréireach an bonn d'éifeachtúlacht [bearta sriantacha an Aontais] agus do chumas an

⁴¹ COM(2021) 32 final an 19.01.2021

Aontais labhairt d'aon ghuth. I measc na dtionscnamh eile, éilítear leis an straitéis go ndéanfar tuilleadh oibre comhordaithe idir an Coimisiún agus na Ballstáit chun a áirithiú go mbeidh pionóis náisiúnta mar gheall ar bhearta sriantacha an Aontais a shárú éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach.

(2) BUNÚS DLÍ, COIMHDEACHT AGUS COMHRÉIREACHT

• **Bunús dlí**

Faoi Airteagal 83(1) CFAE, féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle rialacha íosta a bhunú maidir le cionta coiriúla agus pionóis a shainiú i réimsí na coireachta fíorthromchúisí a bhfuil gné thrasteorann ag baint leo mar gheall ar chineál na gcionta sin nó mar gheall ar an tionchar a bhíonn acu nó toisc go bhfuil gá speisialta ann iad a chomhrac ar bhonn comhchoiteann. Is iad seo a leanas na réimsí coireachta sin, atá liostaithe san Airteagal seo: an sceimhlitheoireacht, an gháinneáil ar dhaoine agus an teacht i dtír gnéasach ar mhná agus ar leanaí, an gháinneáil neamhdhleathach ar dhrugaí, an gháinneáil aindleathach ar airm, sciúradh airgid, an éillitheacht, góchumadh modhanna íocaíochta, coireacht ríomhairí agus an choireacht eagraithe. Mar atá faoi láthair, ní cheadaítear leis an liosta sin rialacha íosta a bhunú maidir le sainiú beart sriantach agus maidir le smachtbhannaí i leith sárú na mbeart sin.

Is é is aidhm don togra seo tús a chur leis an nós imeachta a leagtar amach sa tríú fomhír d'Airteagal 83(1) CFAE. I gcomhréir leis an nós imeachta sin, bunaithe ar fhorbairtí sa choireacht, féadfaidh an Chomhairle cinneadh a ghlacadh lena sainaitheofar réimsí eile coireachta a chomhlíonann na critéir a shonraítear in Airteagal 83(1) CFAE, sa chás sin an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais. Gníomhaíonn an Chomhairle d'aon toil tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa. Pléadh an bonn cirt atá leis an gcaoi a gcomhlíontar na critéir a shonraítear faoi Airteagal 83(1) CFAE sa chás seo i roinn 1.5 thuas.

• **Coimhdeacht (i gcás inniúlacht neamheisiach)**

Ní mór cuspóir an Chinnidh seo, eadhon an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta a leagtar síos in Airteagal 83(1) CFAE, a bhaint amach ar leibhéal an Aontais. Dá bhrí sin, comhlíonann sé prionsabal na coimhdeachta mar atá leagtha amach in Airteagal 5 CAE. Sa chás áirithe sin, léiríodh a thuilleadh an gá atá le gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais agus plé á dhéanamh maidir le cén fáth a gcomhlíontar na critéir a shonraítear faoi Airteagal 83(1) CFAE (roinn 1.5 thuas).

• **Comhréireacht**

I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, níor cheart d'aon bheart arna mholadh ag an gCoimisiún dul thar a bhfuil riachtanach chun a chuspóir a bhaint amach. Bheadh an cinneadh an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur le liosta na gcoireanna AE in Airteagal 83(1) CFAE comhréireach i bhfianaise go gcomhlíontar na critéir a shonraítear faoi Airteagal 83(1) CFAE. Thairis sin, bheadh an cinneadh sin gan dochar do na gníomhaíochtaí a d'fhéadfaí a dhéanamh sa dara céim. Go háirithe, ní chinneann sé ná ní thagann sé roimh raon feidhme ná ábhar na reachtaíochta tánaistí atá le moladh ina dhiaidh sin.

- **An rogha ionstraime**

Is é is aidhm don togra seo tús a chur leis an nós imeachta a leagtar amach sa tríú fomhír d’Airteagal 83(1). I gcomhréir leis an nós imeachta sin, bunaithe ar fhorbairtí sa choireacht, féadfaidh an Chomhairle cinneadh a ghlacadh lena sainaitheofar réimsí eile coireachta a chomhlíonann na critéir a shonraítear in Airteagal 83(1) CFAE, sa chás sin an sárú ar bhearta sriantacha. Gníomhóidh sí d’aon toil tar éis toiliú a fháil ó Parlaimint na hEorpa.

(3) TORTHAÍ AR MHEASTÓIREACHTAÍ EX POST, AR CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS AR MHEASÚNUITHE TIONCHAIR

- **Bailiú agus úsáid saineolais**

Tar éis ionradh na Rúise ar an Úcráin, bhunaigh an Coimisiún Tascfhórsa ‘Calcadh agus Coigistiú’ ag tús mhí an Mhárta 2022. Is é is aidhm dó comhordú a áirithiú i measc na mBallstát i bhforfheidhmiú bhearta sriantacha an Aontais maidir le daoine aonair agus cuideachtaí liostaithe na Rúise agus na Bealarúise, agus an t-idirghníomhú idir bearta sriantacha an Aontais agus bearta dlí choiriúil a fhiosrú. Ar na malartuithe tuairimí sin bhí cruinnithe le húdaráis inniúla náisiúnta chun smachtbhannaí a chur chun feidhme, Eurojust agus an Lónra um Chinedhióthú⁴², a bhfuil a rúnaíocht á óstáil ag Eurojust.

Tá foghrúpa ar leith de Thascfhórsa ‘Calcadh agus Coigistiú’ dírithe ar chur chun feidhme bhearta sriantacha an Aontais a fheabhsú. Go háirithe, téann sé i ngleic le ceistanna a d’ardaigh na húdaráis náisiúnta agus scrúdaíonn sé bealaí féideartha chun sócmhainní a shainaithint go réamhghníomhach. Tá ionadaithe agus údaráis inniúla náisiúnta na mBallstát rannpháirteach san fhoghrúpa sin. Le linn na malartuithe tuairimí a rinneadh i gcomhthéacs an fhoghrúpa sin, tháinig na deacrachtaí a bhaineann le daoine aonair agus daoine dlítheanacha a raibh baint acu leis an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais chun cinn a thabhairt chun cuntais roinnt uaireanta. Rinne rannpháirtithe i malartú den sórt sin argóint i bhfabhar cur chuige coiteann maidir leis an dlí coiriúil i leith sárú ar bhearta sriantacha an Aontais.

Foráiltear go sonrach d’fhianaise ar an ngá atá le cur chuige comhchoiteann den sórt sin i dtuarascáil a d’ullmhaigh an Lónra um Chinedhióthú⁴³ agus a foilsíodh i mí na Nollag 2021. Leagtar béim sa tuarascáil sin ar an ngá atá le pionós a ghearradh as an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais chun a áirithiú go dtabharfar na daoine aonair nó na daoine dlítheanacha atá freagrach as sáruithe den sórt sin chun cuntais go héifeachtach⁴⁴. Ina theannta sin, baintear de thatal as ‘gur féidir líontán sábhála a chur ar fáil le sáruithe smachtbhannaí a ionchúiseamh’, go háirithe maidir leis an nasc le bunchoireanna idirnáisiúnta⁴⁵.

Ina theannta sin, léirigh an plé laistigh d’fhoghrúpa an Tascfhórsa maidir le himscrúduithe agus coigistiú a thábhachtaí atá cur chuige réamhghníomhach agus comhordú i measc na n-údarás atá inniúil ar chur chun feidhme bhearta sriantacha an Aontais. Ba cheart d’Aonaid um Fhaisnéis Airgeadais, d’údaráis forfheidhmithe dlí agus d’údaráis chustaim, mar aon le comhpháirtithe idirnáisiúnta, an tsochaí shibhialta agus iriseoirí iniúchta, comhoibriú agus

⁴² Eurojust, Lónra Cinedhióthú, féach <https://www.eurojust.europa.eu/judicial-cooperation/practitioner-networks/genocide-network?msclid=de6a1668cf6011eca5681e93e0033be2>.

⁴³ Lónra Cinedhióthú, Tuarascáil Saineolaithe maidir le hionchúiseamh smachtbhannaí (bearta sriantacha) i ndlínsí náisiúnta: anailís chomparáideach, 2021.

⁴⁴ Idem, lch. 4.

⁴⁵ Idem, lch. 26.

faisnéis a mhalartú chun treoraí a fháil a chuirfidh ar chumas fhorfheidhmiú an dlí tús a chur le himscrúdú.

Chuaigh an Coimisiún i gcomhairle freisin lena Shainghrúpa maidir le Beartas Coiriúil an Aontais Eorpaigh an 13 Bealtaine 2022⁴⁶, arbh fhearr leis an smaoineamh sainmhínithe agus smachtbhannaí a chomhchuihiú ar leibhéal an Aontais.

- **Measúnú tionchair**

I bhfianaise na práinne eisceachtúla, ní fhéadfaí aon mheasúnú tionchair a dhéanamh, agus cuireadh deireadh leis an oibleagáid ábhartha. Níl aon tionchar ann féin ag an togra chun an sárú ar bhearta sriantacha a chur leis na réimsí coireachta atá leagtha síos in Airteagal 83(1) CFAE ar rialtais náisiúnta, ar údarais réigiúnacha nó áitiúla, ar oibreoirí eacnamaíocha ná ar shaoránaigh.

- **Ceartha bunúsacha**

Ní dhéanann an togra seo raon feidhme agus ábhar na reachtaíochta tánaistí a bheidh le moladh ag an gCoimisiún ina dhiaidh sin a chinneadh ná ní thagann sé roimh raon feidhme ná ábhar na reachtaíochta sin a luaith a chinnfidh an Chomhairle, tar éis di toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa, sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur le liosta na gcoireanna AE faoi Airteagal 83(1) CFAE. Agus sainmhínithe coiriúla agus smachtbhannaí á gcomhfhogasú, ní mór na difríochtaí idir córais cheartais choiriúil na mBallstát a chur san áireamh, lena n-áirítear maidir le pionóis. Thairis sin, bheadh ar an Treoir a thiocfaidh ina dhiaidh sin na ceartha bunúsacha a chomhlíonadh agus cloí leis na prionsabail a leagtar síos i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt')⁴⁷.

(4) IMPLEACHTAÍ BUISÉADACHA

Ní chruthaíonn an togra seo chun an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta atá leagtha síos in Airteagal 83(1) CFAE aon ualach airgeadais nó riaracháin ar an Aontas, ar rialtais náisiúnta, ar údarais réigiúnacha nó áitiúla, ar oibreoirí eacnamaíocha ná ar shaoránaigh.

(5) EILIMINTÍ EILE

- **Míniúchán mionsonraithe ar fhorálacha sonracha an togra**

Airteagal 1

I gcomhréir le hAirteagal 1, cuirfear isteach an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais mar limistéar coireachta de réir bhrí Airteagal 83(1) CFAE.

⁴⁶ An Coimisiún Eorpach, Sainghrúpa ar Bheartas Coiriúil an Aontais, <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2760&mssclid=56005123cfaf11ec8de3edb643537b59>.

⁴⁷ Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh. IO C 326, 26.10.2012, lgh. 391–407.

Airteagal 2

Baineann Airteagal 2 le teacht i bhfeidhm an Chinnidh ón gComhairle. I bhfianaise an ghá phráinnigh le gníomhú, tiocfaidh sé i bhfeidhm an chéad lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Togra le haghaidh

CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta atá leagtha síos in Airteagal 83(1) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 83(1), an tríú fomhír, de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint don toiliú ó Pharlaimint na hEorpa⁴⁸,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Is é is cuspóir don Chinneadh seo sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta atá leagtha síos in Airteagal 83(1) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh) (‘CFAE’).
- (2) Foráiltear le hAirteagal 29 den Chonradh ar an Aontas Eorpach (‘CAE’) gur féidir leis an gComhairle cinntí a ghlacadh lena sainítear cur chuige an Aontais maidir le hábhar ar leith de chineál geografach nó téamach, lena n-áirítear bearta sriantacha.
- (3) Le hAirteagal 215 CFAE, cuirtear ar chumas na Comhairle bearta sriantacha a ghlacadh in aghaidh daoine nádúrtha nó dlítheanacha, nó in aghaidh eintitis neamhstáit, nó bearta a ghlacadh lena bhforáiltear go ndéanfar an caidreamh eacnamaíoch agus airgeadais le tríú tír amháin nó níos mó a bhriseadh nó a laghdú, i bpáirt nó go hiomlán, ar bhonn cinnidh de bhun Airteagal 29 CAE. Ba cheart pionóis éifeachtacha, chomhréireacha agus athchomhairleacha a bheith i bhfeidhm ag na Ballstáit i gcás sárúithe ar Rialacháin ón gComhairle maidir le bearta sriantacha an Aontais.
- (4) Chun críocha an chinnidh sin, is bearta sriantacha an Aontais iad bearta a thagann faoi raon feidhme Airteagal 29 CAE agus Airteagal 215 CFAE, amhail, mar shampla, bearta chun cistí agus acmhainní eacnamaíocha a chalcadh, toirmisc ar chistí agus acmhainní eacnamaíocha a chur ar fáil agus toirmisc ar theacht isteach i gcríoch Bhallstáit an Aontais Eorpaigh, chomh maith le bearta eacnamaíocha earnálacha agus trádhaic arm.
- (5) Ba cheart pionóis éifeachtacha, chomhréireacha agus athchomhairleacha a bheith i bhfeidhm ag na Ballstáit as sárú bhearta sriantacha uile an Aontais, lena n-áirítear oibleagáidí, amhail tuairisciú, a bhunaítear iontu. Ba cheart do na pionóis sin aghaidh a thabhairt freisin ar dhul timpeall ar bhearta sriantacha an Aontais.
- (6) D’áirithigh an Coimisiún comhordú idir na Ballstáit agus gníomhaireachtaí an Aontais maidir le forfheidhmiú na mbearta sriantach a glacadh i gcomhthéacs ionsaí na Rúise i

⁴⁸IO C , , lch. .

gcoinne na hÚcráine agus rinne sé iniúchadh ar an idirghníomhaíocht idir bearta sriantacha agus bearta dlí choiriúil.

- (7) Faoi láthair, ní cheadaítear le hAirteagal 83(1) CFAE rialacha íosta a bhunú maidir leis an sainmhíniú agus na pionóis i leith sárú ar bhearta sriantacha an Aontais, ós rud é nach bhfuil a sárú ann féin cumhdaithe faoi na réimsí coireanna a liostaítear san Airteagal sin. Is iad na réimsí coireachta atá liostaithe faoi láthair sceimhlitheoireacht, gáinneáil ar dhaoine, teacht i dtír gnéasach ar leanaí, gáinneáil ar dhrugaí, gáinneáil ar airm, éilliú, sciúradh airgid, góchumadh modhanna íocaíochta, coireacht ríomhairí agus coireacht eagraithe. D'fhéadfadh sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a bheith bainteach, áfach, le cionta coiriúla a chumhdaítear le roinnt de na réimsí coireachta atá liostaithe, amhail sceimhlitheoireacht agus sciúradh airgid.
- (8) Na critéir dá dtagraítear in Airteagal 83(1) CFAE a bhaineann le gné thrasteorann de réimse coireachta, eadhon cineál na gcionta coiriúla, nó an tionchar a bhíonn acu agus an gá speisialta atá le comhrac ar bhonn coiteann, tá siad idirnasctha agus níor cheart iad a mheasúnú ina n-aonar.
- (9) Ba cheart sárú na mbeart sriantach a cháiliú mar limistéar coireachta chun a áirithiú go gcuirfear beartas an Aontais maidir le bearta sriantacha chun feidhme go héifeachtach. Tá sárú na mbeart sriantach aicmithe cheana féin mar chion coiriúil ag tromlach na mBallstát. Tá sainmhínithe leathana i bhfeidhm ag roinnt Ballstát a dhéanann sárú ar bhearta sriantacha a aicmiú mar chion coiriúil, amhail 'sárú ar smachtbhannaí na Náisiún Aontaithe agus an Aontais' nó 'sárú ar rialacháin an Aontais', ach tá forálacha níos mionsonraithe ag Ballstáit eile, mar shampla, ag cur liosta d'iompar toirmisceithe ar fáil. Tá na critéir ar dá réir a thagann an t-iompar faoi raon feidhme an dlí choiriúil éagsúil ó Bhallstát go Ballstát, ach baineann siad de ghnáth lena dtromchúis (cineál tromchúiseach), a chinntear i dtéarmaí cáilíochtúla (intinn, mórfhaillí) nó i dtéarmaí cainníochtúla (damáiste).
- (10) Is réimse coireachta an-tromchúiseach é sárú bhearta sriantacha an Aontais, agus tá sé chomh tromchúiseach céanna leis na réimsí coireachta atá liostaithe cheana féin in Airteagal 83(1) CFAE, ós rud é go bhféadfadh sé buanú a dhéanamh ar bhagairtí ar shíocháin agus ar shlándáil idirnáisiúnta, an bonn a bhaint de chomhdhlúthú agus de thacaíocht don daonlathas, don smacht reachta agus do chearta an duine agus a bheith ina chúis le damáiste suntasach eacnamaíoch, sóisialta, sochaíoch agus comhshaoil. Mar gheall ar na sáruithe sin, tá daoine aonair agus eintitis a bhfuil a sócmhainní cacltha nó a bhfuil a ngníomhaíochtaí srianta fós in ann rochtain a fháil ar a gcuid sócmhainní agus ar a gcórais tacaíochta a bhfuiltear ag díriú orthu le bearta sriantacha nó tá rochtain acu go fóill ar chistí Stáit a líomhnaítear gur mí-leithghabháladh iad. Ar an gcaoi chéanna, leis an airgead a ghintear le saothrú earraí agus acmhainní nádúrtha a thrádáiltear de shárú ar bhearta sriantacha an Aontais, féadfar a cheadú do na réimis a bhfuil na bearta sriantacha sin dírithe orthu airm agus armáin a cheannach lena ndéanann siad a gcoireanna. Thairis sin, d'fhéadfadh sárú ar bhearta sriantacha an Aontais maidir le trádáil rannchuidiú le saothrú neamhdhleathach acmhainní nádúrtha sa dlínse a bhfuil na bearta sriantacha sin dírithe orthu;
- (11) Ina Rún 1196 (1998) an 16 Meán Fómhair 1998, leag Comhairle Slándála na Náisiún Aontaithe béim ar a thábhachtaí atá sé éifeachtacht trádhaic arm a neartú chun infhaighteacht arm lena bhféadfaí dul i mbun coinbhleachtaí armtha a laghdú. Mhol sí freisin do Stáit machnamh a dhéanamh, mar bhealach chun a n-oibleagáidí a chur chun feidhme chun cinntí na Comhairle Slándála a chomhlíonadh maidir le trádhaic arm,

reachtaíocht nó bearta dlíthiúla eile a ghlacadh lena ndéantar sárú ar thrádbhaic arm arna mbunú ag an gComhairle Slándála mar chion coiriúil.

- (12) Ós rud é go bhfuil sainmhínte agus pionóis an-éagsúil ag na Ballstáit mar gheall ar shárú ar bhearta sriantacha an Aontais faoina ndlí riaracháin agus/nó coiriúil, tugtar le tuiscint go bhféadfaí pionós a ghearradh ar an sárú céanna le pionóis éagsúla agus le leibhéil éagsúla forfheidhmiúcháin. Baineann sé sin an bonn ó chuspóirí an Aontais an tsíocháin agus an tslándáil idirnáisiúnta a chosaint agus seasamh le comhluachanna an Aontais. Dá bhrí sin, tá gá speisialta le comhghníomhaíocht ar leibhéal an Aontais chun aghaidh a thabhairt ar an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais trí mheán an dlí choiriúil.
- (13) Bíonn gné bhunúsach thrasteorann ag sárúithe ar bhearta sriantacha an Aontais in amanna. Ní hamháin go ndéanann daoine nádúrtha agus eintitis dhlíthiúla a oibríonn ar scála domhanda iad de ghnáth, ach i gcásanna áirithe cuireann siad bearta sriantacha de chuid an Aontais, amhail srianta ar sheirbhísí baincéireachta, cosc ar oibríochtaí trasteorann fiú. Dá bhrí sin, de réir sainmhínte, déantar sárú orthu ar scála trasteorann a éilíonn freagairt choiteann trasteorann ar leibhéal an Aontais.
- (14) Is bac iad na sainmhínte éagsúla agus na smachtbhannaí ilchineálacha ar shárú ar bhearta sriantacha an Aontais faoi dhlí riaracháin agus/nó coiriúil na mBallstát ar chur i bhfeidhm comhsheasmhach bheartas an Aontais maidir le bearta sriantacha. D'fhéadfadh ciontóirí siopadóireacht fóraim a dhéanamh mar thoradh orthu fiú agus na ciontóirí sin a bheith saor ó phionós mar d'fhéadfaidís rogha a dhéanamh a gcuid gníomhaíochtaí a dhéanamh sna Ballstáit a dhéanann foráil do fhreagairtí nach bhfuil chomh tromchúiseach céanna ar an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais. Leis an gcomhchuibhiú, mhéadófaí freisin an éifeacht dhíspreagthach a bheadh ag smachtbhannaí i leith sárú ar bhearta sriantacha an Aontais.
- (15) Dá bhrí sin, ba cheart sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a bheith ina 'limistéar coireachta' mar go gcomhlíonann sé na critéir a leagtar amach in Airteagal 83(1) CFAE.
- (16) Ní hamháin go rannchuideodh comhghníomhaíocht ar leibhéal an Aontais le cothrom iomaíochta a bhaint amach i measc na mBallstát, agus go gcuirfí feabhas ar fhorfheidhmiú an dlí agus ar an gcomhar breithiúnach chun aghaidh a thabhairt ar an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais; rannchuideodh sé freisin le cothrom iomaíochta domhanda a bhaint amach maidir le forfheidhmiú an dlí agus comhar breithiúnach le tríú tíortha maidir le sárú ar bhearta sriantacha an Aontais.
- (17) Ní mór cuspóir an Chinnidh seo, eadhon an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chur leis na réimsí coireachta a leagtar síos in Airteagal 83(1) CFAE, a bhaint amach ar leibhéal an Aontais. Dá bhrí sin, comhlíonann sé prionsabal na coimhdeachta mar atá leagtha amach in Airteagal 5 CAE. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Cinneadh seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (18) Dá bhrí sin, is gá, mar chéad chéim, an liosta de réimsí na coireachta in Airteagal 83(1) CFAE a leathnú chun an sárú ar bhearta sriantacha an Aontais a chumhdach, ionas gur féidir, mar dhara céim, reachtaíocht thánaisteach shubstainteach a ghlacadh, *inter alia* lena mbunaítear rialacha íosta maidir leis na sainmhínte agus na pionóis a bhaineann le sárú ar bhearta sriantacha an Aontais.
- (19) Níor cheart go mbeadh tionchar ag an gCinneadh seo ar na gníomhartha a d'fhéadfaí a dhéanamh sa dara céim. Go háirithe, níor cheart raon feidhme ná ábhar na

reachtaíochta tánaistí atá le moladh ina dhiaidh sin a chinneadh leis agus níor cheart réamhbhreith ar an raon feidhme ná ar an ábhar sin a dhéanamh leis.

- (20) I gcomhréir le hAirteagal 1 agus Airteagal 2 de Phrótacal Uimh. 22 maidir le seasamh na Danmhairge, Prótacal atá i gceangal le CAE agus le CFAE, níl an Danmhairg rannpháirteach i nglacadh an Chinnidh seo agus níl sí faoi cheangal aige ná faoi réir a chur i bhfeidhm.
- (21) [neamh-rannpháirteach:] [I gcomhréir le hAirteagal 1 agus le hAirteagal 2 de Phrótacal Uimh. 21 maidir le seasamh na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann i dtaca leis an Limistéar Saoirse, Slándála agus Ceartais, atá i gceangal le CAE agus le CFAE, agus gan dochar d'Airteagal 4 den phrótacal sin, níl Éire rannpháirteach i nglacadh an Chinnidh seo agus níl an Cinneadh seo ina cheangal uirthi ná níl sí faoi réir a chur i bhfeidhm.]
- NÓ [rannpháirteach:] I gcomhréir le hAirteagal 3 de Phrótacal Uimh. 21 maidir le seasamh na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann i dtaca leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais, atá i gceangal le CAE agus le CFAE, tá fógra tugtha ag Éirinn [, le litir an ...] gur mian léi bheith rannpháirteach i nglacadh agus i gcur i bhfeidhm Chinnidh sin.
- (22) Ba cheart don Chinneadh seo teacht i bhfeidhm mar ábhar práinne an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* chun go bhféadfar reachtaíocht thánaisteach a ghlacadh go práinneach lena mbunaítear rialacha fosta maidir leis na sainmhínithe agus na pionóis i leith sárú ar bhearta sriantacha an Aontais,

TAR ÉIS AN CINNEADH SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Is limistéar coireachta laistigh de bhrí Airteagal 83(1) CFAE a bheidh i sárú ar bhearta sriantacha an Aontais.

Airteagal 2

Tiocfaidh an Cinneadh seo i bhfeidhm an chéad lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

*Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán*